

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 10 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 10 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodne tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Naši vragi.

V pregovorih se zrcali narodna modrost, ali le prepogosto širi se v njih tudi nevarna strast, sebe in druge varati, potuhlost in laž. Tako se mogočniki in njihovi hlapci radi sklicujejo na znani sofizem: „Si vis pacem, para bellum“. To načelo dolikuje divjakom, ki najrajši živé od tujega plena, pa se bojé samo jačjega. Mi pa, ki se hvalimo toliko s svojim napredkom, morali bi reči: „Si vis pacem, abhorreas bellum!“ Res je še nerešenih mnogo životnih mejunardnih vprašanj, ali kdo je temu kriv, ako ne diplomati, ki ljubé polovičnost samo zato, da jim dela ne zmanjka. Oboroženi mir ne odgovarja niti potrebam niti željam modernih narodov; a ker ima jedna država v mej nami razpetej mreži — strupeni pajek, zavratne namene, slabo vest, moramo se vsi zanj pokoriti: jasen dokaz, da človek včasih tudi več velja, kakor je vreden.

Vsa znamenja na evropskem obnebjú oznanjajo torej novo nevihto in Avstrija na vse strani v dotiki s sorodnimi plemeni, prisiljena bode morebiti prej kakor pričakujemo, da brani zgodovinske svoje meje proti nenasitljivim sosedom. Je-li za ta slučaj pripravljena ali ne, to ne spada v našo razpravo, vsekako pa moramo vprašati, je-li slovenska narodnost dovolj utrjena, da bode mogla preživeti celo najsilnejši potres? Kdor je iskren, bo priznal, da še nij.

Ako se ogledamo po naši lepejši domovini, opazimo povsod kaj žalostne slike. Siromaštvo napreduje, po naših pokrajinah poteplje se od leta do leta koščeni mož — blede glad; naši kmetje zapuščajo domača ognjišča, ter se selijo po sosednjih deželah, kjer se navadno tako brzo poptujé, kakor lahko obogaté; kjer so še pred kratkimi leti stale ponosne šume,

ta neusahljivi vir narodnega bogatstva, štrlé nam v oči gole pečine; vsak hudournik odnese nam obilo plodne zemlje, pa nam navali na naša polja peska in kamenja. Pobegajo uže celo divje koze iz naših planin in ako bodemo še nekaj časa tako gospodarili, prisiljeni bomo demo zapustiti zadnjo svojo trdnjavo. Tuji duh je uže hudo preplaval naše reke, uže se je vgnjezdil po naših mestih, uže pošilja svoje naselbine v naše vasi, ali najognjusnejša prikazen je nemškutarstvo, ta sramotni srab, ki nam mori dušo in teló.

Človeški razum dozoreva kasno, pa zato opazujemo, da ravno najpoštenejši možaki menjajo politične nazore. V. Hugo in Thiers sta sijajna izgleda, kako baš najbistreje glave rade popuščajo vkoreninjene predsodke, ako jim to velevala domoljubje. Domoljubje pa se snuje na čuvstvu, in kdor zataji svojo mater, svoj rod, ta je gotovo spridenega srca. Čehom in Slovencem pripada žalostna čest, da se je pri njih pojavila cela druhal odpadnikov in izdajalcev. Ako se hočemo te pogubne kuge rešiti, moramo preiskati, kako postaje in po katerih načelih se razvija. V to svrhu bomo razdelili naše nemškutarje v četiri razrede, ter vsakega kratkim opisom označili.

V prvi razred spadajo kosmopoliti. Mnogi mladeniči visoko letečih mislij stopajo v življenje z velikimi sklepi; oni mislé, da so poklicani delati za celo človeštvo, pa da to morejo samo v jako razširjenem jeziku, kakor je na primer nemški. Takim sanjačem prigovarjaš zastoj, da smo tudi Slovenci jeden akopram mali del človeštva; da veseljnost le toliko napreduje, kolikor pojedinci; da imajo Nemci dovolj lastnih delavcev i. t. d.

Oni ostajajo trdovratni, ter blodé po svetlu kakor zvezde repatice, en čas se čudimo nji-

hovej svetlobi, ali bolj ko se oddaljujejo bolj jim medli sijajni sled — njihovi žarki nas niso ogreli. Žalujemo za mnogimi geniji, ki so sicer naše krvi in vendar niso naši, ker delali so častno za človeštvo, a niso storili nič za človeka Slovenca!

V drugem razredu nahajajo se kruhoborci. — Kadar se ladja potaplja, pobegnejo iz nje miši in podgane. Slovenija ne more deliti mastnih služeb, pa jej vsi, katerim je trebuh več kakor poštenje, obračajo hrbet. Ljudi, katerim je denar najljubša stvar, naj nam ne bode žal! Ali je tudi takih, ki krivo mislé, da morajo tujstvo iz hvaležnosti podpirati. Sicer spoštovan sodnijski svetovalec mi je pri nekej priliki tako-le modroval: „Kako bi se za Slovenijo mogel izpostavljati in žrtvovati jaz, ki nijsem od nje do borega življenja nikdar nič prejel? Kar sem in sploh da sem, imam zahvaliti samo Nemcem, ki so mi za mojega šolanja davali posla in kruha.“ Kedo bi mogel tajiti, da je v tej argumentaciji nekaj materialne resnice? In vprašam te, prijazni čitatelj, je-li za nas posebna čast, da se je pred nekolikimi leti jeden naših najspodobnejših dunajskih dijakov od slabosti na ulici zgrudil, ter vsled pretrpljenega gladi tudi umrl?

Vredno bi bilo izračunati, koliko naših sinov nam je siromaštvo ubilo, koliko odbilo. In vendar bi se jim lahko brez vsakega truda pomaglo. Da žrtvuje v to svrhu vsaka slovenska glava na leto le novčič, nabralo bi se do 15.000 gl., ter s tem denarjem uzdržavalo do 50 dijakov, à 300 gl. Nam Slovencem sicer ne manjka dobrih svetov, niti dobrih mislij, in najmanjše dobrega srca, ali nímamo energije in v vsem pogrešamo prave organizacije. Kolikokrat se je uže snovalo društvo, ki bi imelo siromašne in vredne dijake podpirati in ven-

Listek.

Objektivno in subjektivno.

VIII

Milostiva gospa! Objektivno smo Slovenci uže na konji, subjektivno pač še lovimo ravnopravnost za rep, pa je ne moremo vloviti, ker smo premajheni in še preslabi, nehčem reči — negodni. Čast in poštenje Taaffejevemu ministrovstvu objektivno, s tega stališča se mu ne dá prigovarjati, subjektivno bi se pač dalo kaj reči, ko ne bi bilo objektivnega postopanja v kazenskih zadevah.

Prav je imel oni, ki je rekel:

Turčija bi objektivno rada dala Črnogorcem zemljišča, katera jim ima odstopiti vsled zaključkov berlinskega kongresa, ali kako bi storila to, ker albanska liga tega ne dopusti na noben način. Tudi naše ministerstvo bi

menda prav rado dovolilo Čehom in Slovencem nekoliko narodne ravnopravnosti, pa kako bi to storilo, ker nemška ustavoverna liga ne dovoljuje, kratko in malo ne, čisto nič nam Slovencem.

Albanska liga in pa nemška ustavoverna stranka delati solidarno zmote, ena na Turškem druga v naši Avstriji, pa kako bi potem prišla Črnagora do svojih zemljišč, in kako mi Slovenci do naših pravic, če albanska liga in naši ustavoverci ne dovolijo, da bi Črna gora dobila, kar jej gre, in mi, kar nam pripada.

Za Črnogorce me sicer nij strah, ali strah me je in bojim se za nas Slovence, kateri še dozdaj nijsmo dosegli čisto nič, čeravno smo subjektivno pomagali ministerstvu do zmage pri stvarjenji vojaške postave za deset let, in smo si dosta oportunske prizadevali prikupiti se novemu objektivnemu ministerstvu.

Naši prvaki, vsi, kolikor jih je, počenši

od očeta dr. Janeza Bleiweisa pa notri doli do Jakoba Alešoveca, naj sedaj Boga hvalijo, da še nímamo stranke prava na Slovenskem, ker ko bi takovo imeli, kakor jo imajo Hrvatje, bi uže oča Bleiweis kakor dr. Vošnjak in drugi sedeli pri razbitih oknih kot izdajalci domovine, in naš dnevnik „Slovenski Narod“ bi bil objektivno uže na smrt obsojen in justiciran, kakor se je to zgodilo „Obzoru“ v Zagrebu na vlaških treh kraljev dan.

Ko bi „stranko prava“ imeli na Slovenskem, ne bi smela vojniška godba svirati „Naprej zastava Slave!“ po Ljubljani, ker „Slave“ ne pozna stranka prava, ampak „Slavosrbe“ pač pozna in „Kranjce“, Slovencev pa nij na svetlu nigdar bilo, ampak planinski Hrvatje so živeli nekda na Kranjskem in na Tirolskem.

„Agrar Zeitung“ je te dni pisala o stranki prava uvodni članek, in v tem članku

dar še stradajo kakor nekaj! Sapienti sat! — V tretjem razredu zanimajo nas častilakomneži. Ker v našej deželici ne moremo biti vsi prvaki, prehajajo nekateri sebičneži k našim protivnikom. Ker ne morejo doseči svojih nečistih namenov z nami, dosežajo je zatajivši vsa svoja prepričanja proti nam. Ti možaki so nam posebno nevarni, ker poznajo vse naše slabosti in jim tudi ne moremo odreči duševnih zmožnostij in odločne doslednosti. Iz sličnega lesa bili so oni silni možje, katere zgodovina imenuje velike, ki pa so bili za človeštvo prava šiba božja. Kako je je mladi Monti v svojem Aristodemu označil?

„Kdor za častjo hlapi, je grozoviten. — Položi mej njegove želje i Njega glavó očeta ino brata, Oba bo potepal, samo da se Povzdigne, popne do svoje svrhe“

V četrtem razredu so puhloglavci, vsa ona brezznačajna sodrga, ki rada plašč za vetrom obrača, ki opaža zvesto, kako drugi pokašljujejo in odkašljujejo se, ter po izgledu svojih kosmatih bratov posnema vse tuje šege in napake misleč, da je vse, kar nij domače, lepo in pošteno. Ti ljudje spadajo v norišnico ali pa na gledališni oder, kjer se šibajo smešne slabosti.

Izdajstvo je bilo pri vseh narodih omrženo: Grci so sumljive možake proganjali iz domovine, Rimljani metali je preko tarpejske pečine v prepast, dandenes se obešajo in zapirajo, mi pa nemškutarje, ki redče naše vrste ter ptujstvu mostove zidajo in ceste nadelavajo, najostreje kaznimo, ako je zaničujemo. Ne kupujmo robe pri trgovcih, ki nas sovražé, ne iščimo pomoči pri zdravnikih, ki so sami bolni na duhu in srci; ne posvetujemo se s pravniki, ki so prevarili svoj narod, ker težko bi čuvali naše koristi, kakor bi morali. Ako je tako osamimo, izginili bodo, kakor kafa na zraku.

F. S.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. februarja.

Oficijozna v Pragi izhajajoča „Bohemia“ spet pripoveduje, da hoče grof Taaffe značaj „koalicijskega“ ministerstva pridržati tudi potem, „če odstopi gospod Stremayr“. Taaffe da še zmirom upa v svojem kabinetu zbrati zmerne elemente vseh strank, ekstremnih móž da nehe na vladu pozvati, ker bi zavoljo teh zmernejši ne hoteli vstopiti. Nadalje naglašá ta list, da grofa Taaffeja podpira v njegovej zadači odločilen faktor,

ki ima glavno besedo pri imenovanji ter odstavljevanji ministrov.

Spomenica nemških poslancev s Češkega, ki se obrača proti memorandu Čehov, se je izročila grofu Taaffeju in predvčeranjem dopoludne baje tudi cesarju. Deputaciji, v kateri so bili dr. Schmeykal, grof Mannsfeld in Wolfrum, je baje dejal cesar, da se bode na oni del nemške spomenice, ki je vreden, da se nanj ozira, skrbno pazilo pri posvetovanji češke spomenice.

Vnanje države.

Iz Sofije se poroča, da je Karavelov, ki je z nova voljen v narodno sebranje, sklical vse „levičnjake“ skupaj na 18. dan t. m., da se posvetujejo, kako naj v prihodnje opozicija postopa.

Meseca maja se bodo v Trnovem sešli vsi bolgarski škofje, da sklenejo o združenji bolgarske cerkve z rusko.

Iz Carigrada se javlja, da je dné 8. febr. sultan sprejel novega avstrijskega diplomatičnega zastopnika grofa Dubskega v avdijenco s posebnim odlikovanjem in je rekel, da želi vzdržati dobre razmere proti Avstriji. — Mož morda misli, da bode s prijaznostjo kaj kmalu Bosno in Hercegovino urejeno nazaj dobil.

Italijani „irredentovci“, ki hočejo naše slovensko Primorje in Istro z Italijo združiti, ustanovili so v Neapolji svoj oficijalni organ „Italia degli Italiani“. Prvi list prinaša pravila društva za osvobojenje trientskih, tržaških in isterskih Italijanov izpod Avstrije. — Tako Italija dela, a pri nas se še zmirom podpirajo tisti nemški ustavoverci, ki so bili vselej zavezniki primorskih Italijanov in zatiralci primorskih Avstrijev Slovanov.

V Milanu je bil 8. februarja nov političen škandal. Ljudstvo, zlasti delavsko, je praznovalo obletnico 1853 padlih svojcev in hotelo na grobove venec položiti. Napis na vencu je bil o republikanskem bratovstvu. Policija je hotela ta napis z venca proč. Delavci ga nijso dali, začel se je boj, venec je bil raztrgan, njegovi nosilci so bili zaprti, preslišani, ali zopet izpuščeni. Svoboda v Italiji je res velika.

Rumunska vlada je zbornicama predložila zakon tičoč se organizacije v Dobruči. S tem zakonom se proglašajo Dobručani rumunskim podanikom, kakor tudi, da vse rumunske postave in naredbe veljajo za Dobručo. Nadalje določuje ta zakon, da 10 let se ne bode pobiral iz Dobruče vojakov.

Francoski radikalci, ki so na vsak način hoteli spraviti na dnevni red vprašanje o popolnem pomiloščenji pariških komunardov, so dobili zdaj od vlade odgovor, ki jih bode še le popolnem razburil. V amnestijskem odseku je namreč dejal minister Cazot, da je vlada zavrgla predlog Louis Blancov o popolnem pomiloščenji in o tej stvari molčala samo za to, ker jo je uže francoski parlament obsodil. Vlada mora imeti pravico po svojem

mnenji rabiti pomiloščenje. Tistih političkih izgnancev, ki doslej še nijso pomiloščeni, je samo še 805.

Dopisi.

Z Dunaja 9. febr. [Izv. dop.] V višjih krogih tedaj zopet hud boj. Kar je ustavovernega — in v birokraciji, v vojaštvu, v kapitalu in celo v cerkvi je žalibog še dosti nemško-ustavoverskega — vse se je postavilo na noge zoper to, da bi se ministerstvo dopolnilo iz avtonomistične večine. — Zdaj se dela zopet z onimi pripomočki, ki so pred osmimi leti Hohenwarta vrgle. Višjim krogom se „poroča“, da je mestno prebivalstvo Dunajsko, Graško itd. jako razburjeno in nezadovoljno in da bi utegnili Bog ve kaj zgoditi se, ako se naučno ministerstvo izroči kacemu avtonomistu, ki bi bil za narodne reforme in za to, da bi šola zidana bila na krščanski podlogi. Torej omehkuženi, lehkoživi, škrofulozni in strahopetni pojudei mestni element dunajskih socialnih kloak naj odločuje bolj kot kreпки in zdravi narodje v Avstriji, kateri sami rabne vojske dajejo in davka silno večino! Humbug in ustavoverni švindler je, žugati s tem mestnim pojudenim dunajskim filistrom. Kdo je še v novem testamentu slišal o judovskem pogumu?

Situvacijo je res tudi poostrilo to, da je knez Lichtenstein predlagal prenarodbo šolske postave v krščanskem in narodnem smislu. Nemške novine, in celo neke slovanške, češke in poljske, so začele vpiti o reakciji, Stremayrovci pak so to vpitje znali dobro porabiti in so šli odločilnim krogom na ušesa trobit rekoči: vidite zdaj uže se kaže, da ti ultramontani bodo vse podrli, kar smo mi v 18 letih zidali. In dosti je, ki v to „vse podiranje“ verjemo. Politične modrosti nij toliko na sveti, kolikor bi je bilo želeti. Celo kak pobožen nemšk filister, ki pa pravi, da hoče biti „liberalen“, ne ume, da šola more biti krščanska in narodno pravična, a da zaradi tega še ne vpeljuje španske inkvizicije. Nemški cesar Vilhelm je, od puškometnega zrna zadet, javkal: „dajte mi več religije v deželo“ in odpravil ministra Falka, ter postavil Puttkamra, ki je javno izrekel se za krščansko šolo. Torej kar je na Nemškem prav, to je Nemcem pri nas nevarno?

Iz ilirsko-bistriške okolice 8. februarja. [Izv. dop.] V „Triester Zeitung“ šte. 7. od 10. prosenca p. l. čitali smo i mi hudoben napad na gospoda okrajnega zdrav-

je stalo, da so Starčevićjanci revolucionarji. To nij bilo nič tako hudobnega, ker pisatelj menda nij mislil na krvavo revolucijo, ampak na jezični prevrat je menda mislil.

Ta članek je čital tudi neki c. kr. kapetan, kajti je rojen Magjar, ki ima nemško ženo in pa hrvatskega sina, člana stranke prava.

Ko je sin preje tega objektivno sklepal finančialno nagodbo s kraljevino Ogersko pod Miškatočevimi okni in ko je kričal „pereat“ „Obzoru“ in narodnej stranki pred redakcijo, se je očetu to dopalo, ker je držal, da je to dobro in za Avstrijo koristno, ali omenjeni članek v „Agrar Zeitung“, ta ga je potem tako zmešal, da je s palico v roki čakal sina in ko ga je zagledal, je navalil subjektivno na njega s palico v rokah, in govoril je take-le besede:

„Was, du lump bist auch ein revolutionär! ich werde dich lehren revoltiren“ itd., je go-

voril c. kr. kapetan svojemu sinu, pravemu članu stranke prava, in pa lomastil je s palico okolo sinovega starčevićjanskega hrbta, da je bilo joj!

Tako le se je bilo zgodilo, in iz tega, kar se je bilo zgodilo, morete videti, gospa, da nij varno revoltirati po ulicah okolo, ker, če človek tudi srečno uide straži, ga včasih celo doma čaka obsodba in zaslužena subjektivna kazen.

Do revoltiranja sem jaz čisto zgubil veselje, ker sem vidil, kako se kaznuje taisto subjektivno; ko bi se kaznovalo samo objektivno, bi še vas, milostiva, nagovarjal, da revoltirate včasih malko, tako pa vas svarim pred revolucijo, katera nij nikdar dobra, a najmanje doma, ker potem nij nigdar miru pri hiši, če revoltira žena, katera je v prvej vrsti zvana ali poklicana, da pazi na mir in red, pa mora biti vesela, če mož ne krši hišnih zako-

nov in ne revoltira, kadar pride domov po polunoci ter široke volje iz veselega prijateljskega društva.

Če pride mož domov po polunoci in ga prinese soboj, poštenega jopca, ne sme žena nigdar preveč majati svoj „perpetuum mobile“, in ne sme precej zasesti svoj sodni stol, ter obdržavati sodbe, ampak še le sledeče jutro sme začeti preiskavanje, a sodbo izreči sme še le čez tri dni, potem je taista navadno blaga, tako, da mož niti ne misli na kakovo apelacijo, ampak se kar podvrže brez prigovora izrečenej sodbi nadležne si prve molbe ali instancije, a na revolucijo še ne pomisli ne, ker se precej prvo jutro sklene premirje, kateremu navadno sledi čez par dnij definitivno stanje miru.

Tako le obzirno in objektivno postopanje vam priporoča za slučaj domače revolucije vaš C—v.

nika, velečenjenega zdravnika Franjo Bachmana. Celo ono poslano je s „krampom“, ne s peresom iz same zavratne hudobije in malopridne škodoželjnosti bilo od taistih „mehrere bürgerjev“ napisano in mej svet zatrošeno. Ti „bürgerji“ pa se na dva, k večjemu na tri spridence in izvrške človeštva reducirajo, in to, kar našo stran okraja zadeva, se v njem nobeden ne nahaja. S tistim poslanim hoteli so ti spridenci splošno priljubljenemu našemu okrajnemu zdravniku g. Franjo Bachmanu v materijalnem obziru, kakor tudi na imenu njegovem škodovati, kar edino je njihov namen, cilj in konec. To je dobro, da oslov glas v nebo ne seže!

Njemu v čast tukaj odkrito potrjujemo, da je sè svojo učenostjo skozi celih 13 let sem samo v našem okraju na stotine ljudem življenje otel; obrisal je skrbnim sorodnikom dosti solza; skazoval se je ves čas bolnim betžnikom pravega skrbnega zdravnika in tolažnika. Pa tudi v narodnem obziru on ne zamudi nobene prilike kot pravi patrijot, razvoj naroda pospeševati, v kateri namen je iz lastnega žepa uže dosti žrtvoval. Na njegovo osobno prizadevanje, prigovarjanje in trud oveseljena bila je uže čez stokrat mladina trnovske šole, ter enkrat o posebnej priliki več ubogih in revnih učencev z vso potrebno obleko preskrbljenih. To so — le nekoliko naštetih — dobra dela njegova; več, ako bode potrebno, povemo drugi pot.

Prebivalstvo v vaseh podpisanih županstev najbolj želi, da bi g. Bachman še brezbrojna leta krepak na duhu in telesu mu ostal tukajšnji okrajni zdravnik, ker ima do njega ravno tako popolnoma zaupanje in ljubezen, kakor so ga nekaj vrli Idrijčanje imeli do priljubljenega gospoda dr. Jenkota. In to je gotovo zadostno spričevalo pravega zaupanja, udanosti in zadovoljnosti v povedanem obziru.

V imenu občin: Prem, Ratezevo brdo, Smerje, Čelje, Kilovče, Janezovo brdo, podpisani župani: Janez Baša, podžupan; Josip Tomažič, župan; Andrej Frank, župan; Janez Lenarčič, župan; Janez Kovačič, župan; Janez Mihačič, župan.

Iz Trsta 9. febr. [Izv. dop.] O zadnjem veselici slovenskega podpornega društva se mnogo govori še. Lahoni sami se čudijo in so osupnjeni, da Slovenci uže toliko zmoremo. Narod pa dan na dan povprašuje, kedaj bode zopet kaj tacega in uže se je treba pripravljati na drugi koncert. Poizvedeli smo mnogo po koncertu, kako so Lahoni strašili, še celo pismeno tu in tam, da bode gledališče v zrak zletelo. Uplivali so tudi na gospodarja gledišča, pa pomagalo nij nič. Zdaj uže poznamo bojazen in strahopetnost lahonskih junakov in smo gotovi, da so toliko pametni, da sè Slovenci si ne upajo začeti, ker bi za njih znali nastati hudi nasledki.

Karneval nij nič kaj živahen. Pri večerajšnji „korsi“ je bilo še precej kočij, pa le malo se je metala sladkarija; vse diši po — revščini. Vsako leto je bilo kaj posebnega videti in pomenljivega, letos pa je vse mlačno. Eno kardelo po okoličansko oblečenih moških in ženskih je posebno paradiralo. Vse te maske so imele slamnike s slovenskimi trobojnimi trakovi, vsak je nesel poljedelsko orodje vseh vrst. Laških barv se je pa čuda malo videlo, nekaj nenavadnega, kajti prejšnja leta srečal si vsak drugi korak masko z laškimi barvami.

Slovanska društva v Trstu pa so tudi le-

tos pokazala, da znajo svoje ude zabavati. Posebno lep in velik ples priredila je tržaška čitalnica minolo soboto; udeležilo se je nepričakovano število; toalete so kar močno tekmovala v lepoti.

Postni čas pa naj bi se v tržaški čitalnici porabil za napravo „takih večerov“ pri katerih bi se predavalo o tem in onem. V Trstu se ne manjka duševnih močij, le zbrati bi jih trebalo, in akoravno bi morda od začetka slaba udeležba bila, vendar bi se občinstvo zanimalo začelo in bolje obiskovati zbirališče narodno. Koliko potrebe bi bilo tudi, ko bi podučeval kdo v postnem času in tudi še dalje v slovenskem jeziku! Koliko družin imamo v Trstu, katere so slovenske, a žalibože sinovi in hčere njih ne znajo slovenski. Vsi jeziki se uče v Trstu le slovenščina ne!

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Njih Veličanstvo, cesar je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo ali protektorat nad tukajšnjim veteranskim društvom in je podaril blagajnici 100 gold. Ta vest je vzbudila pri veterancih veliko radost, ki imajo sedaj cesarja za pokrovitelja, cesarico pa za kumo svoje zastavi.

— (V tukajšnji bolnici za otroke) je bila v nedeljo božičnica. Dobrodelnih doprineskov je došlo za 500 gold. vrednosti, pač lepa svota, če se pomisli, da je dobrodelnim ljudem v Ljubljani treba vedno roke in žepe odprte imeti in dajati na levo in na desno. Navzočna sta bila tudi gg. knezoškof in župan.

— (Mesečni semenj) v ponedeljek je bil malo obiskan; kupčije malo, ker so bile cene visoke. Tujih kupovalcev je prišlo neznatno število.

— (Iz Novega mesta) se nam piše, da je dné 8. febr. tam umrl kanonik Anton Grašič, 77 let star. Pokojnik je bil predsednik kmetijske podružnice. Pogreb je denes na pepelnico sredo dopoldne.

— (Huda zima.) Dan na dan je mraz hujši. Vode so zamrzile, mnogo mlinov ne melje več in ljudem je hudó za moko, za kruh. Iz hribov slišimo, da so po nekaterih krajih uže segli po prastarem ročnem mlinu. Žrnovu, kakor naši poganski staroslovski očetje, predno so bili vodni mlini znani, t. j. domá teró žito, da imajo za močnik. Če kaj skoraj jug ne potegne in nam boljšega vremena ne pripiha, pridejo tudi naši mestni molarji in peki v zadrego. Tudi repa in korenje je mnogim kmetom v kleti zmrznilo in ne bodo imeli s čim prašičev do novine prerediti.

— (Iz Ljutomer) se nam piše: Pri volitvi čitalničnega odbora dné 2. t. m. bili so voljeni gg.: za predsednika Lovro Baš, za tajnika Andrej Perc, za blagajnika Jožef Gomilek, za knjižničarja Ivan Kril, za odbornike pa gg. Franc Šrolj in Ivan Simonič in za namestnike pa gg. dr. Anton Mravljak, Nace Mohorič in M. Napast.

Razne vesti.

* (Nesrečna prememba.) Zadnji četrtek popoldne je v praški politehniki delal dijak Avgust Piče poskuse z žveplenim vodotvornikom; pri tem delu so mu pa srebrna očala očrnela. Hotel jih je zopet osnažiti, in sicer s cyankalijem. Čez nekoliko časa je pričel tožiti, da ga glava boli, vzel je kozarec z vodo in dejal notri sode; potem je šel še po sreš („vinski kamen“), da bi ga dejal v kozarec, in potem to izpil, ker je upal, da ga bode potlej nehala glava boleti. K nesreči je pa sreš vrgel na mesto v kozarec z namešano

sodo pa v kozarec, kjer je bil strup cyankali razpuščen, — in to izpil. A komaj je dejal kozarec od ust, vedel je uže, kaj da je storil. Poslali so hitro po zdravnika, a uže je prišel ta prekasno; Piče je bil uže mrtev.

* (Zadušila) se je cela rodbina Kocijanova v Novem gradu dné 21. p. m. po noči. Zvečer so si dobro v peč zakurili, potem pa se neskrbno legli spat. Tla od peči so se vnela, in pri tem je nastal tak dim, da je vso, iz 5 udov sestoječo rodbino zadušil. Rešili so s teškim trudom samo očeta Kocijana.

* (Ivan Turgenev) véliki ruski romanopisec, je zdaj odpotoval iz Pariza domov na Rusko, v Peterburg, kjer ima veliko posestvo. To posestvo hoče baje zdaj prodati, da bode potem bolj brez skrbi živel.

* (Skrivnostni čin.) Iz Ljubna na Štajerskem se poroča sledeča čudna dogodka: Dnó 18. januarja je šla neka 18 letna deklica kmetka na ples. Deklica nij bila popolnem pri zdravej pameti, in od onega časa, ko je bila na plesu, nij je videl nobeden več. Preiskavanja, ki so se potem pričela, so spravila na dan, da so kmetški fantje deklo onega večera upijanili, potem da so šli za njo, ko se je domov napolila, ter jo telesno oskrunili, da je morala takoj umreti. Sumi se, da so jo fantje skrivaj zagreblili. Sodnija se trudi, da bi stvar razjasnila.

* (Mohamedansko.) Poroča se iz Tangera, da so nedavno v Fezu sežgali nekega juda. Zastopnik avstrijski in angleški sta v Maroki zoper ta čin protestirala, ter je sultan Muley Hassan obljubil da kaznuje zločinca.

* (Nesreča na francoskeje zapadne železnici.) O tej nesreči, katero smo uže površno omenili, poroča neki popotnik tako le: „Odpeljali smo se od Pariza, vagoni so bili vsi natlačeno polni. Iz vagonov se nij moglo nič videti, ker je zvonaj stala gosta megla. Četr ure peljemo se tako polagoma, da so potovalci uže postajali nevoljni. Na hip se čuje od zadaj blizganje, — strahovit sunec in ropot, to je bilo vse ob jenenem. Jeden čez drugega smo popadali, a resno ranjen v našem vagonu nij bil nobeden. Hoteli smo ven iz vagona, ali stopnjic nij bilo nikjer; zato smo poskakali ven ter šli drugim potovalcem pomagat. Na dolgo in široko smo čuli samo stokanje in plakanje. Vrh tega je bila še popolna tema, kar so tatovi ukoristili si in ljudi ropali. Tako pri prvih vagonih, a koliko žalostnej priroz se je kazal zadaj. Polomljeni vagoni so ležali mej mrtvimi in ranjenimi, povsod človeška kri, udje, smrt. Ranjencev je ležalo nad 100, tedaj veliko več, nego se je od začetka sodilo. Unesrečeni vlak je bil namreč navadni vlak za osebe; ali ker je ležala tako gosta tema na tleh, nij mogel hitro dalje voziti, ter se je zakasnil. Njega pa dojde brzovlak na istem tiru in ona megla je kriva, da je z vso močjo zadel ob pred njim vozeči vlak za osebe.“

* (Koliko je na sveti judov?) Primeroma se sodi, da je judov razkropljenih po celem sveti od 6—7 milijonov. Okolo 5 milijonov jih ima Evropa, 500.000 Afrika, 750.000 severna Amerika. V Evropi so se judje najbolj zajedli v slovansko meso: mej Slovani živi baje okolo 4.000.000 judov.

* (Sedma velevlast.) Zanimivo je izvedeti, koliko novin izhaja v posamnih delih sveta. Vseh časopisev skupaj je v Evropi 13.625, in sicer jih izhaja v Avstriji 1200, na Nemškem 3778, na Angleškem 2509, na Francoskem 2000, na Vlaškem 1226, na Ruskem 500 itd. V Aziji izhaja 387 časopisov, v Afriki 50, v Ameriki 9129, večinom v združenih državah severne Amerike, v Avstraliji 100. Vseh časopisov celega sveta je 23.291, ki izhajajo vsak dan, vsak teden, ali drugače.

Poslano.

Slovenski pisatelji,

ki imajo gotove gledališke igre, bodi si izvirne ali poslovenjene, so uljudno prošeni, da svoje rokopise čim preje tem bolj pošljejo podpisane odboru. Dramatično društvo bo pripravne poizvode ali priobčilo v „Slovenske Taliji“ ali pa na oder spravilo jih, če se s pisatelji pogodi gledé nagrade.

Gospodje, ki so volje iz drugih jezikov na slovenski prevajati gledališke igre, pa nájajo primernih originalov, naj blagovolé oglašiti se pismeno in ob jednom naznaniti, iz katerega jezika želé predstavljati.

V Ljubljani, dné 22. januarija 1880.

Odbor „Dramatičnega društva“.

Umrli so v Ljubljani:

5. februarja: Jožef Stresen, delavca sin, 6 mesecev, na Brvi št. 4, za bronhitis. — Reza Butin, delavca žena, 61 let, v Trnovski h ulicah, št. 7.

6. februarja: Marija Majer, bivša dekla, 42 let, v Kravjé dolini, št. 11, za tuberkulozo.

7. februarja: Ana Praček, delavca žena, 45 let, v merosodnih ulicah, št. 1, za vnetjem pljué.

8. februarja: Helena Hartman, dekla 42 let, sv. Petra cesta št. 49. — Adolf Urbas, avskultant pri tukajšnji c. kr. dež. sodnji, 24 let, na mestnem trgu, št. 1, za pljuéno tuberkulozo. — Vilhelmina Augustinová, pekovskega pomočnika hči, 5 1/2 let, na poljske cesti, št. 18.

9. februarja: Ivana Selan, mizarja žena, 52 let, na stolbi, št. 6.

V deželnej bolnici.

4. februarja: Antonija Poderžaj, delavca hči, 14 mesecev, za vnetjem pljué.

V vojaške bolnici.

28. januarja: Leopold Koser, računovski feldvebelj, 50 let.

30. jnuarja: Matija Pavlovčič, lovec, v 19. bataljonu, 21 let, za oslabljenjem vsled kron. katara v érevesu.

3. februarja: Anton Falzari, lovec, v 19. bataljonu, 23 let.

Dunajska borza 10. februarja.

Izvirno te égrafiéno poroč lo.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	71 gld. 15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	2
Zlata renca . . .	85	40
1860 drž. posojilo . . .	130	50
Akcije národne banke . . .	846	—
Kreditne akcije . . .	302	30
London . . .	117	—

Srebro . . .	9	35 1/2
Napol. . .	5	53
C. kr. cekini . . .	57	75
Oržavne marke . . .		

Najboljši salónsk premog

razkrojena drva

po najnižej ceni pri

A. Debevoč, rimska cesta (Gradišé) 19.

Službe

vsem, ki pisati znajo,

na pismene, štempljane in z markami za odgovor ob ožene prošnje na c. kr. min. gov. gen. agencijo, sv. Florijana ulice 46, v Ljubljani. (46—5)

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici
8° 9 pol. Cena 30 kr

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkej ceni priporočá

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Slovenske knjige.

Pri uredništvu „Slovenskega Naroda“ se dobé in na pismeno željo tudi proti poštnemu povzetju pošiljajo naročevalcem sledeé slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Ure za zvonike in gradove

izdelane po najboljših iznajdbah od éasa ustanov, ljenja tovarne leta 1842., od ne ulitega železa razen mednih tečajev, priporočá s poročtvom po najnižej ceni

Ivan Pogačnik,

Podnart-Kropa na Gorenjskem.

Popravljajo se tu tudi stare ure v zvonikih. — Da se pa nove laglje preskrbé, dovoljujem plačevanje na obroke. — Cenilnike pošiljam na zahtevanje zastonj. (27—4)

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(520 10)

priporočá p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoé spriceval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za ciščenje krvi

leško odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimici, boleznih pranih organov, kože in očí, otrok in žensk; odpravijo zaprete, pravi vir najveé bolezni. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bire. 1 valar, 8 ékatljíc, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne ékatljice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako éastecim spricevalom dvornega svetovalca prof. Filha.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjenje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem dá osivelemu lasu vsako barvo (éрно, rujavó, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, dá koži gladkost, beló ali róžo, a 1 gld. in a 50 kr.

Damascenska cvetiena créme za finost in gladkost kože gld. 1.40.

Demascensko cvetieno milo a 55 kr.

Gušni duh, najboljšé sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Elektro-motoricni vratni trak, za tešéko zobenje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

Victoria zobni prah, najboljšé sredstvo za ciščenje zob a 35 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér,

najboljšé krepilo in azežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel,

najboljšé sredstvo zoper naduho. 26 kosov 1 gld.

Quebracho izlecek

priporočata dr. Scoda na Dunaji in dr. Penzold v Erlangenu zoper naduho a gld. 1.—

Guaco - prilepek

zoper raka, gnjilobo ran. 3 gld.

Guaco - tinatura

zoper vse hudo kvarjenje v želodci itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo,

katero vse boleéice odnamaže. 3 gld.

Guaco - esenca

zoper gnjilobo in boleéine v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Hallerjeve jodne pastile

nadomešéajo popolnem kitovo sálo. Te jodne pastile ozdravijo bramorje, zastarelo siphilis, boleéine v glavi, zlezah in na očíh. 1 skrinjica 60 kr.

Injection cadelle.

ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Albuminat od zeleza,

najuspešnejše zdravilo bledicnim, rekonvalescentom in bolnim na živcih itd.; užé érez málo dnij se éuti, kako albuminat od zeleza vpljiva. 1 gld. 50 kr.

Dr. Heiderjev zobni prah,

najboljšé sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, ponehanje moéij, slušávanju in sušici. Cena jednej sklenici 80 kr.

Menthin,

najboljšé zdravilo za želodec, potolaži kré, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte - bonboni zoper kašelj,

30 kr.

Oreillon,

dobro zoper vse úšesne bolezni, proti gluhosti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta,

naredi najérnejše zobé bele ko biser. 70 kr.

Po - ho,

iz Kine prinešen, olajša takoj najhušo migreno in boleéine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin

je najboljšé sredstvo zoper sinje, daje koži éiljno in róžno barvo. a 1 gld. 50 kr. in a 80 kr.

Royerjevo hemeroidálno mazilo,

tem poročeno, katere hemerojide nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salycil - antisyutin,

proti sitnemu potenju rok in nog. a 50 kr.

Salycilno milo,

najboljšé in najcenejšé milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile,

za votle zobe najboljšé zdravilo. 25 kr.

Storax - créme,

éudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wiinsi - papir,

proti nahodu, prsnemu kataru, prehlajenju v vratu in hripi. 1 gld. 20 kr.

Umeteljniški sok,

iz najboljših évicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kašelj in prano bolezen. 70 kr.

Aromaticen duh zoper trganje po udih,

priporočen vsem, ki imajo putiko ali revmatizem. 70 kr.

Vedno v zalogi je: Kondensirano évicarsko mélo a 60 kr. Nestléjeva otroéja moka a 90 kr. Dr. Goltjev jedilni prah a 84 kr. Poppova anaterinina ustna voda a 1 gld. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt jeden éert funta 80 kr. Dr. Pfeffermannova zobna pasta a 1 gld. 25 kr. Poltova resedna pomada a 1 gld. 50 kr.

Veliko skladišé parfemerij, mila, penad itd. prvih pariških firm. — éokolade francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — Pravi ruski éaj a 1 gld. jeden éert funta. — Skladišé vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaže itd. jako ceno. — Velika zaloga zobnih krtacic, smink in drugih toaletnih reéi. — Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjene oblici, kakor kinin, kopaiva, doveraki prah, éelezo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno oglenokisla soda, magnezija itd. po najnižej ceni. — Najznanejšé specialitete farmacije in parfemerije, francoske, angleske, ameriške, nemške, évicarske in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reéi, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1875, dobivajo se tu, in se cenilniki zastonj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „Dr. Boll's Schönnheits- und Gesundheitspflege“ cena 30 kr.

Pivo od zeleza, boljše in zdravješe, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdravje, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Mi razpošiljamo ali pr. ti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.